GAZETA KRAKOWSKA

Nro 73.

Z KRAKOWA DNIA 10. WRZEŚNIA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Peterzburga d. 30 Lipca d. k.

Dnia 22 b. m. iako w dzień imienin N. Cesarzowey Maryi Feodorowney, Matki naszego Monarchy, odprawiło się w kościele Katedralnym Kazańskim wielkie nabożeństwo w obecności N. Cesarzowey, i W. Xiężney, przy licznem zgromadzeniu znakomitszych osób płci obojey i Ministrow zagranicznych. Poczem był wielki obiad u N. Cesarzowey w pałacu Tauryckim, a wieczorem oświecono miasto.

Dnia 25 b. m. liczne zgromadzenie zaproszonych osób było na obiedzie u. N. Cesarzowey Maryi Feodorowney, a potem na podwieczorku w pawilonie rożowym. Po obiedzie kazała N. Cesarzowa przynieść dla oglądania miniiaturę wizerunku N. Pana zrobioną w Paryżu przez sławnego Isabey, a przysłaną N. Cesarzowey. Zakończył się ten dzień wieczerzą w pałacu.

Z Wilna d. 11 Sierpnia d. k.

D. 5 b. m. zakończył tu życie w 63 roku JW. JX. Hieronim Stroynowski Biskup Wileński, Kawaler orderow S. Anny pierwszey Klassy, i Sgo Stanisława, dawniey Rektor Uniwersytetu Wileńskiego.

Dnia 8 przyciągnął tu pułk gwardyi J. C. Mości zwany Siemionowski.

Z Wiednia d. 31 Sierpnia.

N. Król Francuzki na dowod swey przyiaźni i wdzięczności za szlachetne wsparcie i dopomożenie Austryi do przywrocenia spokoyności i prawego porządku rzeczy we Francyi ofiarował i udzielił N. Cesarzowi i Królowi naszemu order S. Ducha, a J. C. A. Mość udzielił mu nawzaiem wielki krzyż orderu S. Szczepana.

Z Włoch d. 14 Sierpnia.

Były Król Hollenderski, Ludwik Bonaparte, znayduie się ciągle w Rzymie, i od przybycia tam swoiego w Wrześniu r. z. nie oddalił się z tego miasta.

D. 4 Sierpnia Baron Lushington, jeneralny konsul N. Króla W. Brytanii przy dworze Neapolitańskim, przeieżdzaiąc w towarzystwie Kaw. Panther z Florencyi na mieysce swoiego przeznaczenia, przybył do Rzymu i miał szczęście przed J. Swiątobliwością bydź stawionym.

Ces. Rossyyski Jen. major Kawaler Hitrow, iadąc z Wiednia przybył do Flo-

rencyi. Jest on przez N. Cesarza Rossyyskiego nadzwyczaynym posłem i pełnomocnym Ministrem przy tamteyszym Dworze mianowany i miał szczęście złożyć Wielkiemu Xciu Jmć list wierzytelny.

Rozporządzeniem Sekretarza Stanu, Kardynała Konsalwi pod d. 5 Lipca wszystkie zaprowadzone przez dawny rząd w państwie Rzymskim prawa są zniesione.

Woyska Austryackie prawie wszystkie opuściły iuż Bononiią, którą woyska Papiezkie osadziły.

Około 300 woyskowych rożnych narodow, którzy w służbie Neapolitańskiey zostawali, a mianowicie w gwardyi, przeprowadzonych zostało pod strażą pułku Hillera przez Bononiią do Mantui.

Na początku b. m. przeiechali przez Bononiią C. K. Austryaccy Feldm. por. Hr. Severoli, Jen. Millet i Podpułkownicy Faber i Lamotte, którzy dawniey w Neapolitańskiey służbie zostawali.

D. 11 Sierpnia przybyli do Genui Lord Hill, minister W. Brytanii, i Xże Starhemberg, poseł N. Cesarza Austryackiego przy Dworze Sardyńskim. D. 8 zawinęło tamże 22 przewozowych Angielskich statkow z żywnością i potrzebami dla woyska Angielskiego z Marsylii i Villafranca. — D. 9 i 10 przybyły tamże trzy Angielskie okręty z podrożnemi z Neapolu. — D. 10 opuścił Angielski Jen. brygady Kawaler Dalrymple z swoią małżonką Genuę i udał się na Angielskim okręcie do wysp Jońskich, gdzie mianowany iest drugim dowodcą.

Kawaler Montiglio mianowany iest przez N. Króla Sardyńskiego kommissarzem do ułożenia się z Rzeczp. Genewską względem tego wszystkiego, co kongress Wiedeński postanowił. D. 10 Sierpnia udał się z Turynu do Genewy.

W Turynie odebrano pocieszaiącą wiadomość, że brygantyna pod Angielską banderą, która zaraziła się morową chorobą, zatrzymana i przez Sycyliyski okręt aż do Liworna odprowadzoną została, gdzie przedsięwzięte są środki bezpieczeństwa.

Szlachetny Greczyn, Hr. Demetry Valsamachi z Cefalonii, doskonały znawca umieiętności natury i wielbiciel literatury, zakupił anatomiczne i historyi naturalney muzeum od sławnego Kawalera Fontana, iako też roboty woskowe Artysty Susini, i te dzieła kunsztu z rzadkiemi zbiorami, które brat iego Konstanty Valsamachi nabył, do swey oyczyzny odesłał.

Z Paryża d. 20 Sierpnia.

D. 18 miał Król radę, potem przeieżdżał się po Bulewardzie. Tego dnia Xże Wellington dał dla ministrow i jenerałow Mocarstw zprzymierzonych wielki obiad na 80 osob w domu Xcia Abrantu, (Jener. Junot) ponieważ obszernieysze i wygodnievsze są w nim sale, niżeli w iego mieszkaniu.

Xże Oranii odwiedził wczoray Króla Ludwika XVIII.

Korpus woyska Pruskiego pod rozkazami Jen. Hr. Tauenzien przybył do okolic Paryża, ma odbydź popis pod St. Germain, a potem udać się na stanowisko do Bretanii.

Król wydał dwa rozporządzenia. Pierwsze tycze się godności parow, i stanowi, iż godność ta w familii mianowanych i mianować się maiących parow iest dziedziczna w męzkich potomkach porządkiem pierworodzeństwa. Gdyby głowna fami-

liia wymarła, zachowuie sobie Król przenieść tę godność wedle upodobania na poboczną liniią. Tytuły parow są: Baronow, Wicehrabiow, Hrabiow i Xiażąt; za wolą Króla mogą się do któregokolwiek z nich wynieść. Drugie rozporządzenie stanowi, iż poczynione po 20 Marca wydatki w wydziale woiennym, lubo nie są prawne, ale że naywięcey tyczą się woyskowości, maią iednak bydź za prawne uznane.

Wyrok śmierci przez sąd woyskowy na Pułkownika Labedoyere wydany, został w rewizyyney radzie, do którey tenże odwołał się, zatwierdzony i d. 19 b. m. o godzinie 6 popołudniu na rowninie Grenelle uskuteczniony. Gwardya Królewska i gwardya narodowa zrobiły koło. Labedoyere wszedł do niego odważnie, nie dał sobie oczu zawiązać, mowił zwolna i z powagą, pożegnał krewnych, Francyą i zakończył życie z życzeniami dla Króla i oyczyzny. Poległ za pierwszym wystrzałem. Wszystkie usiłowania uratowania go były daremne. Jego małżonka z domu Hrabina Damas, siostra Hr. Roger Damas, jenerała adjutanta i poufałego Xcia Angouleme, rzuciła się między innemi do nóg N. Cesarza Rossyyskiego, który okazał iey swoy żal i ubolewanie, ale razem oświadczył, iż nie może nic w tey sprawie zrobić, ponieważ tu nie wola ludzka, ale prawo stanowi. Król Ludwik XVIII pragnął bardzo, iak mowią, udarować życiem winnego, ale musiał uledz względom polityki. Przy odpadnieniu Labedoyere do Bonapartego, dostała iego małżonka pomięszania zmysłow. Obawiaią się aby znowu tey słabości nie podpadła. Mowią, iż mały syn iego inne dostanie nazwisko. Przewiezienie Labedoyere z więzienia opactwa na rowninę Grenelle trwało półgodziny. Na iego żądanie towarzyszył mu na plac śmierci były iego nauczyciel X. Dulondelle. Familiia otrzymała pozwolenie zawieść iego zwłoki do dobr iego w Bretanii i tam pochować. D. 19 o godzinie 3 popołudniu rzuciła się iego małżonka do nóg Króla, gdy w Tuilleries miał wsiadać do powozu. "Łaska! łaska! N. Panie!„ rzekła pełna rozpaczy. "Mcia Pani, rzekł Król bardzo poruszony, znam WPani uczucia i iey familii, i nigdy z większą boleścią nie przyszło mi dać odmawiaiącey odpowiedzi.„ Pani Labedoyere musiała bydź omdlałą odniesiona. Król przyrzekł mieć o niey i synu szczególnieyszą staranność. Matka Labedoyere usiłowała ieszcze o godzinie 5 tegoż dnia za powrotem Króla rzucić się do nóg iego, ale iey nie dopuszczono. Sztychowanego wizerunku Labedoyere bardzo wiele tu teraz sprzedaią. Wyrok iego wydrukowany iest w liczbie 100 exemplarzy i wszędzie poprzybiiany.

Cały Paryż, cała Francya i wszyscy cudzoziemcy (mowią tuteysze dzienniki) mieli zwrocone na Króla oczy, czyli udaruie życiem Labedoyere lub wyrok uskuteczniony zostanie. Przestępca miał naygodnieyszą matkę, młodą i powabną małżonkę, iednego malinkiego syna i familiią, która iest szczerze do Burbonow przywiązaną. Kosztowało wszelako bardzo wiele naylepszego z Królow, że nie mógł mieć na te względy uwagi. Lecz iakże mógł inaczey postąpić? Zbrodnia była do nieprzebaczenia. Labedoyere był od swoiego Monarchy dobrodzieystwy obsypany i przez swoią familiią był w

)2(

nayściśleyszych związkach z dworem, a przecie złamał przysięgę i okazał się nieposłusznym względem swoiego Monarchy. Przyłożył się do rozszerzenia buntu i usłał przywłaszczycielowi drogę do tronu. Był zatem głownym sprawcą wszystkich nieszczęść oyczyzny. Taka zbrodnia nie tylko Króla, ale całego tycze się narodu, i publiczna sprawiedliwość mogłą tylko bydź wielkim przykładem zaspokoiona.

Król powołał do Paryża Margrabię Villeneuve, który posłany był z nadzwyczaynem pełnomocnictwem do 5ciu południowych departamentow, aby zdał sprawę z swoiego postępowania.

Podaią 167 jenerałow i pułkownikow, którzy pozostali Królowi wiernemi, częścią z nim z kraiu wyiechali, części też nie przyięli służby pod Bonapartem.

Marszałek Ney przybył wczoray rano do Paryża. Dwoch officerow od żandarmeryi towarzyszyło mu w powozie. Naprzod zawieziony był do prefektury policyyney, potem do więzienia Conciergerie. Był on spokoyny i niebezpiecznem swoim położeniem nie zdawał się ani gardzić, ani go się lękać. (Ma bydź iak mowią przez izbę parow sądzony.)

D. 17 Cesarzowicz wielki Xże Mikołay, Królewiczowie Pruscy Następca tronu i Fryderyk zaszczycili obecnością swoią warsztat Malarza Guerin.

Pani Catalani często daie koncerty; śpiewa zazwyczay 4 arye i za każdy koncert zbiera po 6000 fr.

Gubernator Lotaryngii P. Alopeus odebrał Rossyyskiemu dowodcy iego pełnomocnictwo, a oddał zarządzanie departamentem Mozy prefektowi.

Cesarz Alexander posłał gminie Rigny la Salle w departamencie Mozelli, 2000 fr. do podziału pomiędzy tych mieszkańcow, którzy przez pożar ucierpieli.

Do Nantu przybył sztabowy officer Pruski i rozkazał tamteysze koszary na 6000 Prussakow urządzić.

Z Diżonu piszą, iż tamteyszy Austryacki dowodca, rozkazał 3 ludziom, którzy w Beaune krzyczeli: Niech żyie Cesarz! dać na rynku po 60 kiiow.

— D. 23. —

Wczoray nie wyieżdżał Król. O godzinie 4 po południu odwiedził go N. Król Pruski i blisko godzinę u niego bawił.

Monsieur prezydował wczoray w wyborczem kollegium departamentu Sekwany. Posiedzenie trwało 3 godziny. Członkami do izby deputowanych obranemi zostali PP. Bellart (prawnik) de Cazes (prefekt policyi) i Louis (Minister skarbu.)

Xże Berry z tak wielką radością w północnym departamencie iest przyymowany, iż w przeciągu 4 mil od Lill do Avray wieżdżał z iedney do drugiey tryumfalney bramy. — Dla Xżny Angouleme czynią w Bordeaux przygotowania na uroczysty wiazd. Damy miasta przyymą Xżną Jmć i złożą iey w podarunku nową suknią, a zato podzielą się kawałkami z tey w którey tam wiedzie.

Xże Berry uda się z Lill do Alost i nie ziedzie tu na imieniny Króla (25 b. m.) W rzeczonym dniu będzie zamek Tuilleries w wieczor oswiecony, a o godzinie 9 grany będzie przed nim koncert. W niedzielę będą fontanny w Werssalu wytryskiwać.

Austryacy osadzili Niceię i Awenion,

gdzie wybuchły zaburzenia, i one uspokoili. Względem Tulonu, który także osadzić chcą, ieszcze Margrabia de Riviere sprzeciwia się, ale będzie musiał ustąpić. Antibes osadzili także Austryacy. W Marssylii zupełna panuie spokoyność. Toż samo w Lyonie, gdzie rozbieraią warownie. Handel podnosi się tam. Amerykanie zamowili za 7 do 8 mill. fr. iedwabnych towarow. W Nurin Cahors zachodzą ieszcze zaburzenia.

Xże Blucher przenosi, jak mowią, głowną swoią kwaterę z Caen do Alençon.

Gubernator tuteyszy Baron Muffling rozkazał pod d. 20 b. m. przybić następuiące ostrzeżenie: " Gubernator Paryzki postrzega z słusznem nieukontentowaniem, iż ziechętni nie przestaią znieważać poiedynczych i głownych straży zprzymierzonych, i że zachowywana dotąd łagodność iest bez żadnego skutku. Wydany przeto został rozkaz poiedynczem i głownem strażom woysk zprzymierzonych w Paryżu, aby podług swoiego przepisu postępowały, to iest do każdego strzelały, kto nie usłucha ich napomnień, z umysłu ie znieważy, lub około odwachu kupić się lub zdrożności czynić się poważy.„

Pochlebiaią tu sobie, iż woyska zprzymierzone w przyszłym miesiącu zaczną z Francyi ustępować. Chcą nawet wiedzieć, iż odchodzić będą kolomnami po 25,000 ludzi, a przynaymniey środek Francyi opuszczą i tylko nadgraniczne prowincye i twierdze trzymac będą osadzone. Ministrowie Austryacki, Rossyyski, Angielski i Pruski stanowią razem wydział, który trudni się rozważeniem żądań, iakie potrzebnemi są do przyszłego zabezpieczenia spokoyności Europy. Dotąd nie ugodzono się ieszcze na żadną podstawę, na którey oprzećby się mogło porownanie rzeczy. Samo z siebie wypływa iednak, iż Francya znaczną ponieść musi ofiarę. Lecz dwa gabinety maią bydź nadzwyczaynem umiarkowaniem ożywione. Ugodzono się, iż iak tylko w tym wydziale umowią się względem którego punktu żądań, zaraz udzielą go Ministerium Francuzkiemu. Tymczasem ieden z mężow, który wcześniey zaczął się trudnić ważnemi względem Francyi układami, ma z strony iednego wielkiego Mocarstwa podać proiekt, który zdolnym będzie zaspokoić wszystkie strony. Mniemaią iednak, iż te układy nie będą przed końcem przyszłego miesiąca załatwione.

Gdy Xże Orleanu pierwszy raz po teraźnieyszey odmianie rzeczy przybył do Paryża, przyięty został z wielkiemi okrzykami radości.

Rozwiązanie woyska nad Loarą kończy się: Officerowie i żołnierze wracaią do swoich domow. Znika więc 60 tysiączne woysko, które mieć miało 500 dział z sprzężaiem.

Jenerał Excelman cofa się do Riom. Jen. Rey z Walencienny przybył do Paryża.

P. Lelorgne d'Ideville, były gabinetowy sekretarz Bonapartego w Melun, a Boulay de la Meurthe w Nancy aresztowanemi i do Saarbrüku zaprowadzonemi zostali.

W Caen tak dobrą i ścisłą zachowuią Prussacy karność, iż tamteysi obywatele oświadczyli się, iż chcą ich miec zawsze w domach swoich.

D. 20 Marszałek Ney badany był przez 5 godzin w prefekturze policyi. Pod-

czas tych badań zachował się z zimną krwią, stale i spokoynie.

Wczoray rozstrzelanych tu zostało 3 z Francuzkich żołnierzy, którzy zbroyną ręką wpadli do iednego domu.

Od trzech tygodni liczą tu 7 samoboystw: 1) Pułkownik żandarmeryi Pinetti; 2) Austryacki Pułkownik Karaczay; 3) Kapitan St. Claire; 4) Lechevallier officer gwardyi Królewskiey; 5) nieznaiomy, który zabił się z pistoletu w kościele S. Rocha; 6) sławny snycerz Calamard; 7) młoda taneczniczka opery, która rzuciła się z 5go piętra, ponieważ ożenił się z inną iey kochanek. (A wieleż ieszcze niewiadomych mogło się w przeciągu tego czasu zabić?) Dwoch jenerałow zastrzeliło się tu także przed kilku dniami.

Dwoch cenzorow dziennikow P. P. Fievée i Auger złożyli swoie urzędy.

W Anglii obrabiaią drzewo na dom dla Bonapartego na wyspie S. Heleny.

Ma tu wychodzić Niemiecka gazeta, nad którą pracować będzie towarzystwo z officerow i uczonych złożone.

Tańce pod drzewami w ogrodzie Tuilleries ciągle trwaią. Od 14 dni nie było tu żadnego zaburzenia.

Miurat miał od Austryackiego rządu uzyskać pozwolenie udania się do swey małżonki, która iak wiadomo mieszka w Austryackich kraiach i przybrała nazwisko Hrabiny Lippano. Syn Arcy Xżny Maryi Ludwiki oddany iest za zgodą Mocarstw Europeyskich pod dozor Austryi.

Mowią, iż cytadela Sedańska kapitulowała. Do Givet strzelaią teraz, iak słychać, woyska Pruskie 2go korpusu.

Podług biegaiącey tu pogłoski ma bydź Prussom wypłacona summa 300 mill. fr. i gdy tę summę odbierą, dopiero Francya ma bydź opuszczona.

Z Londynu d. 22 Sierpnia.
(Z Gazety Hamburskiey.)

Gazeta dworska sobotnia donosi urzędownie o wybuchłey nowey woynie w wschodniey Indyi przeciw Raiowi Napaulu, który trzyma w posiadłości urodzayne doliny i bogate złote i srebrne kopalnie na lewym brzegu Gangesu. Wielkorządca Lord Moira w wydanem pod d. 1 Listopada 1814 wypowiedzeniu woyny temu Raiowi, podaie iey następuiące przyczyny: Gwałtowne w padanie i zaięcie powiatow do kompanii lub iey zprzymierzyńcow należących i wzbranianie ich zwrotu, zamordowanie wielu pod opieką kompanii zostaiacych urzędnikow Indyyskich i zatrucie studzien, z których stoiące pod Semu woyska pobierały wodę. Zaszło wiele poiedynczych potyczek, w których po części woyska nasze pobitemi zostały, iednak pomyślne ukończenie tey woyny nie iest wątpliwe. Dywizye Jenerałow Wood, Warley i Martindell poniosły klęski, ale dywizya Jen. majora Ochterlony była zwycięzką. Z wystawienia tylu woysk widać, że woyna nie iest mało znaczącą, i że Raia chociaż chwalebny, ale nadaremny czyni odpor. Nie stronnicza historya naszych woien w wschodniey Indyi byłaby bardzo interessuiącem dziełem, ale iey teraz spodziewać się nie można.

Gazety tuteysze zawieraią następuiącą protestacyą Bonapartego przeciw wywiezieniu go na wyspę S. Heleny, za którey autentyczność ręczą:

" Protestuię się uroczyście w obliczu

Nieba i ludzi przeciw zgwałceniu nayświętszych praw moich, przez gwałtowne rozrządzenie maia osobą i wolnością. Przybyłem dobrowolnie na okręt Bellerophon. Nie iestem jeńcem, ale gościem Anglii. Przybywszy na okręt Bellerophon, miałem tem samem prawo do gościnności Anglii. Jeżeli rzad Angielski, daiac Kapitanowi okrętu Bellerophon rozkaz, przyięcia mnie i moiego orszaku, miał iedynie zamiar założyć na mnie sidła, tedy skaził swoia sławę i splamił swoia banderę. Jeżeli uskuteczni ten wyrok, nadaremnie mowić Anglicy będą do Europy o swoiey rzetelności, o swoich ustawach i swoiey wolności. Wiara i gościnność zniszczone zostały na okręcie Bellerophon. Odwołuię się zatem do historyi; ona powie, iż nieprzyiaciel, który 20 lat przeciw ludowi Angielskiemu woynę prowadził, w swoim nieszczęściu szukał dobrowolnie przytułku pod iego ustawami. Jakże trafnieyszy mógł mu dać dowod swoiego szacunku i zaufania? Lecz iakże odpłaciła mu się Angliia? Ofiarowała na pozor temu nieprzyiacielowi gościnność w swem kraiu, a skoro pełen ufności oddał iey się, poświęciła go. — Na okręcie Bellerophon na morzu d. 4 Sierpnia 1815.

Napoleon.

Znany Caulincourt, Xże Wincencyi, złożył w tych dniach znaczne summy pieniędzy w banku Angielskim.

Xże Orleanu przybył znowu do Anglii i był onegday u Xcia Rejenta.

Xże Następca Oranii żenić się ma, podług pism naszych, z iedną z Cesarzowiczowień Rossyyskich.

Przy teraźnieyszym stanie pokoiu liczba maytkow na woiennych okrętach zmnieyszoną bydź ma do 12,000, a żołnierzy morskich do 5000. Oprocz 12 liniiowych okrętow, które potrzebne będą na straż, we wszystkich stanowiskach używane bydź tylko maią okręty o 50 działach. Lord Exmouth (Adm. Pellew) otrzymał dowodztwo morskie w Portsmut.

Xże Jorku, który dla słabości po swey chorobie nie mógł lądem iechać, przybył tu z wieyskiego swoiego mieszkania na okręcie.

Fregata Eurotas popłynęła w ostatnią sobotę z Plimutu do Malty. Znayduia się ieszcze na niey JJ. Sawary i Lallemand.

Z Karlsruhe d. 22 Sierpnia.
(Z Gazety Berlińskiey.)

Wczoraj przed południem przeiechał tędy były Król Westfalski, Hieronim Bonaparte, w towarzystwie Wirtemberskiego Rotmistrza z Francyi.

Kr. Saski korpus woyska pod rozkazami Jen. Hr. Nostitz przechodzi od 19 b. m. przez nasze okolice do Alzacyi.

Podług wiary godnych doniesień korpus Jen. por. Hr. Hochberg, który opasywał dotąd Schlettstadt i Nowy Breisach, zlozowany został d. 17 b. m. przez Krol. Saski korpus pod rozkazami Xcia Sasko-Koburskiego, i poszedł na oblężenie Huningi.

Baciochi, były Xże Piombinu przeiechał d. 6 b. m. przez Genewę. Opuścił on Lyon, uchodząc przed śledzeniem rządowem i udał się w pięknym powozie do Chambery. Teraz znayduie się w Beveret. Zdaie się zmierzać do Walizyi, gdzie ma znaiomości i stara się o paszport Szwaycarski. W przeieździe przez Genewę i

kanton Wodow okazywał wiele niespokoyności i unikał dać się widzieć. Ma przy sobie mieć wiele kleinotow. — Bawienie Hrabiny St. Leu pod Genewą wzbudza pomiędzy okolicznemi mieszkańcami niespokoyność. Pisze i odbiera wiele listów, mowi z pewnością o zdarzeniach, które w zadziwienie wprawuią. — Jen. Flahault, który opuścił woysko nad Loarą, przybył przeszłey nocy z Paryża do Genewy i udaie się do Aix w Sabaudyi, dla odwiedzenia Hrabiny St. Leu.

Z Bruxelli d. 24 Sierpnia.

Onegday przybyło tu 28 skrzyń pieniędzy, które prowadzone są z Francyi do Pruss.

15,000 Niderlandzkiego woyska powraca z Francyi do Niderlandow.

D. 21 b. m. o godzinie 10 w wieczor przybył tu Królewicz następca Oranii, i po teatrze tey samey nocy udał się w dalszą drogę do Hagi.

Francuzka liniia celna ma bydź niezwłocznie przywrocona.

Przed kilku dniami przybyło tu 92 wozow z pieniądzmi pod Angielską zasłoną.

Poymany przez Prussakow i do Anglii odesłany Hr. Lobau (Jen. Mouton) żądany był od nich i iuż do Ostendy przybył, iest im oddany i używa kąpieli w Akwisgranie.

Liczbę znayduiącego się teraz we Francyi Pruskiego woyska podaią do 220,000 ludzi.

Angielski Jen. Tindal dowodzi Hollendersko-Angielskiem odwodowem woyskiem pod Gandawą, które 26 do 30,000 ludzi wynosi. — Stoiąca nad Mozą ciężka artylerya Pruska odebrała rozkaz udania się do Francyi, dla oblężenia reszty twierdz Francuzkich.

Mowią, iż wysiadłe niedawno do Ostendy woyska Angielskie przeznaczone są na osady do Dunkierki, Kale, Boulogne i Hawru, i że Kale zostawać ma lat 4 w rękach Angielskich.

W historyi o spisku Bonapartego przeciw Ludwikowi XVIII przez Lamarteliere, znayduie się następuiaca anekdota, za którey prawdę autor zaręcza: " Bonaparte po przegraney bitwie pod Belle Alliance powrocił do pałacu Elizeysko-Burbońskiego, Pani Hortensya, była Królowa Hollenderska, a teraz Hrabina St. Leu, przybiegła zaraz do niego, a znalazłszy go bardzo zmartwionego, rzuciła mu się do nog i zaklinała, ażeby odwagi nie tracił. Radziła mu, żeby woyska zebrał; Francya ma dosyć źrodeł, iesżcze nie wszysko zginęło, &c. Bonapartę patrząc nieiaki czas na nią w tem położeniu, odpowiedział zimno: " Widziałem Cię bardzo malenką w tym zamku, i byłaś naowczas bardzo piękną. „ Hortensya zerwała się z gniewem, opuściła zamek i więcey do niego nie wrociła. „

Na pobojowisku pod Waterloo wieśniaczka znalazła świecące kamienie, nie pokazała ich nikomu, ale poszła z niemi do jubilera i żądała za nie 35 fr. " Trudno teraz o gotowy pieniądz (rzekł do niey jubiler). „ Dziewczena nie chciała nic od tey ceny ustąpić. W tem poszedł poczciwy ten człowiek, przyniosł 20,000 fr. i wyliczył iey za te kleynoty. " Są one daleko więcey warte (dodał) ale o pieniądze trudno. „

DODATEK
DO Nro 73.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 10 WRZESNIA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Sposób wapnienia Pszenicy do siewu dla uniknienia rdzy, zarazy śnieci, od lat dwudziestu doświadczony.

Do dziesięciu korcy pszenicy bierze się trzy garce wapna niegaszonego w kamieniach iak można nayświeższego, te kamienie się tłuką na proch iak można naymieley., lecz. w ten czas dopiero iak się iuż mają wapnić pszenicę, aby potłuczone wapno na powietrzu, a osobliwie w mieyscu wilgotnym nie leżało, bo by się w części zgasiło i skutek w wapnieniu pszenicy byłby zawodny. Utłukszy tak wapno, sypie się pszenicy po cwierci na raz na podłogę deskami wyłożoną. Każdą cwierć pszenicy posypuiąc garścią prochu wapiennego; iak iuż tym sposobem pszenica do siania przeznaczona przesypana będzie, dwoch ludzi szuflami mieszaią, a bardziey z kupy na drugą szuflami przegarnuią, i w ten czas trzeci wodą konewką ogrodową polewa, i to przegarnowanie pszenicy tyle się razy powtarza, aż każde ziarno wodą zmoczone prochowym wapnem oblane będzie. Ktoby nie miał konwi z druślakiem ogrodowey, będzie wodą iak do zamiatania kropił; lanie gwałtowne z konwi z płukuiąc z ziarna pyłek szkodziłoby.

Skończywszy polewanie, pszenice na kupę zgarnia się, i tak, aż do zagrzania zostaie.

Naylepiey wapnić pszenicę dziś na iutro, a rano zaraz siać.

Uwaga, że pszenica się wodą polana i wapniona grzaniem napęcznieie, trzeba w sianiu nie bydź skąpym i siać gęsto.

Wapnienie takie pszenicy nie tylko od śnieci iak W. Jan Schmieden od którego mam udzielony sposób; lecz, od mgły która pospolicie grunta pszeniczne, żytne nad Wiślańskie zaraża, broni i ochrania.

Gospodaruiąc bowiem w wsi nad Wiślańskiey, w którey zawsze oziminy zarażało, po wapnieniu bawiąc lat kilkanaście, śnieci, ani zarazy nie doznał, a teraz od lat pięciu koło Krakowa wapnienie od roku 1810 zachowuiąc (chociaż lata 1811, 1815 szczególnie mokre były) naypięknieyszą bez śnieci, co sam świadczyć mogę zebrał pszenicę.

W Krakowie d. 6 Września 1815 r.

Piekarski.

Z Wiednia d. 22 Sierpnia.
(Z Gazety Berlińskiey.)

Od dowodcy woysk C. K. Austryackich w królestwie Neapolitańskiem, Feldm. por. Barona Mohr, nadeszło tu wczoray przez gońca doniesienie, iż twierdza Gaeta poddała się d. 8 b. m. obu Naczelnikom, którzy opasaniem wodą i lądem dowodzili, to iest C. K. Jen. majorowi Baronowi Lauer i Komodorowi Angielskiey floty P. Jahie, i że nazaiutrz przez woyskà zprzymierzone Królowi obu Sycyliy w posiadłość oddaną została. Dozwolone osadzie warunki są takie same, iak w kapitulacyi w Casa Lanza, z niektóremi iednak wyiątkami.

Bawienie Arcy Xcia Karola w Moguncyi, zdaie się mieć oprocz woyskowego przeznaczenia inny ieszcze ważnieyszy powod. Domyślaią się bowiem, iż Lotaryngiia tem pewniey dostanie się nazad do Austryi, że ztamtąd pochodzi Dom Cesarsko - Austryacki; i może dostanie się Arcy Xciu Karolowi iako trzeci majorat Arcy Xiążęcego Austryackiego Domu. (Dwa pierwsze są Modena i Toskaniia.)

Niektórzy mniemaią, iż woyska Duńskie maią inne oprocz Francyi przeznaczenie, i osadzą kray, którego stosunki powtornie się zmienią.

Przeciw Serwii podwoiona iest baczność; wydane są nayśurowsze rozkazy, aby żadnych związkow z nią nie dopuszczać, a to dla tego, iż od Rossyi żadnych także mieć nie będzie posiłkow, i w nowem swoim powstaniu w krotce zapewne uledz musi pod potęgą Turecką.

Z Drezna d. 17 Sierpnia.

Dla uskutecznienia warunkow traktatu zawartego między Królami Pruskim i Saskim, mianowani z obu stron kommissarze rozpoczęli dziś swoią czynność. Z strony Saskiey iest pierwszym kommissarzem tayny Radca Baron Globig.

Z Frakfortu d. 23 Sierpnia.

Od 1 Września rozpocznie się znowu bieg poczty między Paryżem i naszem miastem przez Moguncyą i Saarbrücken.

Nie oznaczono ieszcze domu, w którym zebrać się tu maiące zgromadzenie związku Niemieckiego w d. 1 Listopada, odbywać będzie swoie posiedzenia. Jedni przeznaczaią na to pałac Xcia Taxis, a drudzy dom Niemiecki. Z strony Austryi i Pruss wydane iuż zostały listy zwołuiące pełnomocników na to zgromadzenie. Domyślaią się iednak, iż wprzod wszystkie interessa w Paryżu ułatwione i przez zgromadzenie związkowe potem przyięte zostaną.

Z Hagi d. 25 Sierpnia.

Wczoray obchodzone tu były z powszechną radością urodziny naszego Monarchy, który 44ty rok życia zaczena.

Dziś poiechał J. K. Mość do Bruxelli.

Z Bazylei d. 15 Sierpnia.

Wszystkich gniewa zapamiętałość dowodcy w Huninďze, Jen. Barbanegre, która przymusza zprzymierzone woyska do zniewolenia go siłą do poddania się. Wczoray żądał on mowić z Jen. Mariassi, Węgrzynem, który dowodzi teraz opasaniem. Tegoż dnia miał tenże rozmowę z dowodcą z Bourglibre, lecz niewiadomo na czem się ukończyła.

Były Sekretarz stanu Bonapartego Maret, Xże Bossano, po uwolnieniu swoiem przybył do Berna, a po nim Thibaudeau.

Z Kopenhagi d. 22 Sierpnia.

Doniesienia, które odbieramy od granic Barbareskich, są wcale nieprzyiemne. Żaden rząd nie potrafi okupić się bewstydnemu łakomstwu rozboyniczych tych kraiow. My tem mniey obawiać powinniśmy się byli zatrzymywania naszych okrętow, ponieważ nowy nasz Konsul Hartmann niedawno przybył do Trypolu dla zluzowania Konsula Meleuhe i od tamteyszego rządu za opłatą znaczney summy uznany został. Ręcznie umowiona summa była zawsze regularnie wypłacana i rozpoczęte zostały układy. Dey tamteyszy wstrzymał ie i wysłał potaiemnie na morze okręty dla zabierania naszych, roszcząc sobie nowe pretensye.

Dey ten nie szanuie ani Austryackiey, ani Hiszpańskiey, ani Francuzkiey bandery. Pomimo wdania się W. Sułtana, zabrał iednąk i skonfiskował bogaty okręt pod pierwszą banderą. Może zazdrość przyięcia znowu Duńskiey bandery na morze śródziemne, zwłaszcza po zniszczeniu naszey floty, ośmieliła go do takowego postępowania. Szukać iednak będziemy sposobow do ukarania iego bezczelności.

Zatwierdzenie posiłkowego naszego traktatu z Angliią nadeszło tu wraz z znaczną summą z Londynu. Hr. Bernstorff iest na czas teraźnieyszey woyny nawet przy Cesarzu Rossyyskim upoważnionym, i od niego przyięty został. J. C. K. Mość powiedział mu przy tey okazyi wiele obowięzuiących i pochlebnych rzeczy.

Z Hamburga d. 20 Sierpnia.

Od naszego kontyngensu przybył tu z Francyi posłaniec z żądaniem powiększenia żołdu, inaczey żołnierze nasi wystawionemi byliby na głod i niedostatek. Nieprzyiemne to poselstwo wprawiło nas w zadziwienie, gdyż w nadto żywey stoi nam pamięci, że my przez wiele lat nie tylko żywić, ale obficie tuczyć musieliśmy woyska Francuzkie, a nasze w urodzayney Francyi cierpieć muszą niedostatek. Woyska Angielskie zostaią pod rozkazami Xcia Wellingtona, który zakazał pod karą śmierci nie żądać od mieszkańców Francuzkich, iak kwatery i światła, ponieważ żołnierz racye z magazynu pobiera. Kto iednak wie iak małe i iakiego gatunku są te racye, ten bynaymniey dziwić się nie będzie, że żołnierz po długim i trudnym pochodzie przestać na nich nie może. Łatwo domyślić się można iak żołnierzowi nieprzyiemno bydź musi, kiedy po utrudzeniu dziennym, zamiast wypocznienia, na kwaterze gotować sobie ieść musi. Francuzi inaczey w tey mierze postępowali! Angielski żołnierz, który oprocz racyy magazynowych, pobiera codziennie 2 szylingi żołdu, łatwo kupić sobie może, co potrzebuie; ale nasz żołnierz pobiera tylko 4 Hamburskie szylingi na dzień, a za te nie potrafi sobie kupić żywności. Gdyby Francuzi choć 24 godzin byli się w Anglii iako nieprzyiaciele znaydowali, wiedzianoby z doświadczenia iak oni się obchodzili, i mnieyby ich oszczędzano.

DONIESIENIA.

(1wszy raz) Starozakonny Wolf Eblowicz, z żoną i dziećmi, ma zamiar wyiechać na mieszkanie do Galicyi w Cyrkuł Myślenicki, co podaie do publiczney wiadomości.

1wszy raz.) Dominik Biasion z Krakowa kupiec pod Nr. 235 mieszkaiący ma zamiar wyiechać do Wiednia w interessie handlowym.

1wszy raz.) Antoni Podgurski, zamieszkały na Czarney wsi przy Krakowie, ma zamiar wyiechać do Rossyi do Guberaii Zytomierskiey w interessie familiynym, parą swoiemi końmi i iednym służącym.

2gi raz) Joachim i Joanna Rożyccy dziedzice dóbr Zernik, w powiecie Szydłowskim, wyieżdzaią do Galicyi czterma końmi, z dwoma ludźmi.

2gi raz) Woyciech i Mikołay Glixelli wraz z Julianną Glixellą, maią zamiar iechania do Lwowa w Galicyą, końmi własnemi i służącym Janem Wasilewskim.

2gi raz) Woyciech Kowalski P. S. P. Powiatu Miechowskiego, zamyśla na 15 dni wyiechać do Galicyi.

2gi raz) Teressa Binierska, Obywatelka Miasta Krakowa, ma zamiar wyiechać do Wiednia i Prezburga do swey familii z iednym służącym, co podaie do publiczney wiadomości.

3ci raz.) Henryk Aebly, Bankier Krakowski, ma zamiar wyiechać w Kray Austryacki z iednym służącym Antonim Galinowskim, pocztą, co podaie do publiczney wiadomości.

3ci raz.) Jozef Grinbaum, Obywatel i Kupiec Krakowski, ma zamiar wyiechać w kray Austryacki z iednym służącym pocztą, co podaie do publiczney wiadomości.

3ci raz.) Krystyanna Krystchold ma zamiar wyiechać do Frankfortu nad Menem, co podaie do publiczney wiadomości.

3ci raz) Wiktorya Galli, w Krakowie u ulicy Stradom pod Nr. 6 mieszkaiąca, ma zamiar wyiechać do Rzeszowa w Galicyi Austryackiey z córką Teklą przez okazyą.

3ci raz) Wincenty Figwerowicz, właściciel części Kopalń kraiowych Królestwa Polskiego, zamieszkały w Xanach w Powiecie Szkalbmierskim, ma potrzebę wyiechania w interesie familiynem w Galicyą do Cyrkułu Tarnowskiego, i Rzeszowskiego, z żoną Franciszką, własnemi końmi, z służącem Tomaszem Mavchrowskim, i fornalem Franciszkiem Tociem, o czem stosownie do przepisow do wiadomości podaie.

3ci raz.) Teofil Łetowski, Obywatel Powiatu Hebdowskiego, Dptu Krakowskiego, ma zamiar wyiechać do Galicyi Austryackiey, swoiemi czterema końmi i z dwiema służącemi.

3ci raz.) Jan Kanty Gołemberski, Obywatel Krakowski, iest w chęci wyiechania w Prussy i Austryą, z synem Wincentym i służącym Marcinem Zielińskim, w interessie handlu, własnemi końmi.

Podpisany Komornik do wiadomości ninieyszem podaie, iż d. 12 b. m. i r. w domu przy ulicy Szewskiey pod liczbą 333 stoiącym sprzedawane będą krzesła, kanapy, stoliki, zwierciadła, landszafty, komody i fortepiano więcey daiącemu przez licytacyą publiczną, za gotową courant srebrną monetę. Zyczący sobie przeto nabycia tychże w czasie i mieyscu oznaczonych znaydować się raczą.

W Krakowie d. 7 Września 1815.

Kazimierz Janowski, Kom. Ptu Krak.